MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 8035

14 Kasım 2022 tarihinde Bali'de imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

29 Aralık 2023

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ENDONEZYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
ORMANCILIK ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti bundan böyle münferit olarak "**Taraf**", birlikte "**Taraflar**" olarak anılacak olup; işbu "İşbirliği Anlaşması" da bundan böyle "**Anlaşma**" diye anılacaktır. İşbu Anlaşma çerçevesinde;

Türk ve Endonezya halkları arasındaki dostluk ilişkilerini güçlendirme ve ormancılık alanında işbirliği geliştirme yolundaki isteklerini **İFADE EDEREK**,

Ormansızlaşma ve Orman Yönetimi'nin, bilimsel, teknik ve teknolojik açıdan yakın işbirliği gerektirdiğinin **BİLİNCİNDE OLARAK**,

Ormancılık alanında daha yakın işbirliğinin doğuracağı faydaları ve ortak çıkarlarını **DİKKATE ALARAK**,

Her iki ülkenin taraf olduğu çok taraflı uluslararası anlaşma ve sözleşmeler çerçevesinde işbirliğini güçlendirmeyi **DİLEYEREK**,

İlgili ülkelerdeki geçerli kanunlar ve düzenlemeler **UYARINCA**,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmıştır:

Madde 1
Amaç

Doğal kaynakların korunması, ormansızlaşma ve orman yangınları ile mücadele, erozyon kontrolü, mevcut ormanların korunması ve rehabilitasyonu için, Taraflar, ulusal kanun ve yönetmelikleri gereğince eşitlik, mütekabiliyet ve karşılıklı yarar temelinde işbirliği yapar.

Madde 2
İşbirliği Alanları

Taraflar aşağıdaki alanlarda işbirliği yapar:

1. Orman ve arazi rehabilitasyonu,
2. Entegre havza yönetimi,
3. Orman ağaçları fidanlarının üretimi,
4. Mangrov ekosisteminin korunması ve rehabilitasyonu için destek verilmesi;
5. Orman ve arazi yangın yönetimi,
6. Çölleşme, kuraklık ve arazi bozulumu ile mücadele etmek,

7. Karbon dışı fayda yoluyla iklim değişikliğiyle mücadelede orman ekosisteminin rolünü geliştirme,
8. Su güvenliğini desteklemede ekosistem ve peyzaj direncine ulaşmak için dirençli havzayı teşvik etme,
9. Sürdürülebilir orman yönetiminin desteklenmesi,
10. Yasal odun ürünleri ticaretinin desteklenmesi,
11. Odun dışı orman ürün ve hizmetlerinden yararlanma,
12. Odundan temiz enerji üretiminin geliştirilmesi,
13. Orman hastalık ve zararlılarıyla entegre mücadele, orman koruma faaliyetleri,
14. Ormanların izlenmesinde Coğrafi Bilgi Sistemi (GIS) ve Uzaktan Algılama (RS) dâhil olmak üzere bilgi sistemlerinin uygulanması ve kullanılması,
15. Yaban hayatının entegre ve sürdürülebilir yönetimi,
16. Uluslararası forumlarda ormancılıkla ilgili ortak pozisyonların geliştirilmesi.

Madde 3

İşbirliği Şekilleri

Taraflar işbu Anlaşma'nın 2. maddesinde sıralanan alanlarda aşağıdaki şekilde işbirliği yapar:

1. Ormancılık alanında teknik bilgi paylaşımı,
2. Yetkili, danışman ve personel değişimi,
3. Ortak çalıştay, toplantı, seminer, eğitim programı ve çalışma ziyaretleri düzenleyerek kapasite geliştirilmesi,
4. Ortak projelerin hazırlanması ve uygulanması, ve
5. İlgili ticari kurum/kuruluşlar arasındaki etkileşimi teşvik etmek.

Madde 4

İcra Organları

İşbu Anlaşmanın uygulanmasından sorumlu icra organları şunlardır:
1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına: Tarım ve Orman Bakanlığı;
2. Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti adına: Çevre ve Orman Bakanlığı.

Madde 5

Uygulama

İşbu Anlaşma kapsamında işbirliğinin etkili bir şekilde uygulanmasının sağlanması için, Taraflarca oluşturulacak Ortak Komite aşağıda belirtilen şekilde çalışır:

1. Taraflardan her biri işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinin ardından üç (3) ay içinde, işbu Anlaşma kapsamında yer alan işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumlu olacak bir Ulusal Koordinatör tayin eder. Ulusal Koordinatör en az Genel Müdür Yardımcısı veya Daire Başkanı seviyesinde bir yetkilidir.

2. Taraflardan her biri, tayin edilen Ulusal Koordinatörün ismini diğer Tarafa bildirir. Her bir Taraf, birbirine herhangi bir zamanda yazılı bildirimde bulunarak Ulusal Koordinatör yerine bir vekil tayin edebilir.
3. Ulusal Koordinatörler, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesini müteakiben 6 (altı) ay içerisinde 2. maddede sıralanan işbirliği alanlarını kapsayan Ortak Çalışma Programları hazırlamak için -mümkün olduğu ölçüde, işbirliği yapar.
4. Ulusal Koordinatörler 2. maddede sıralanan faaliyetleri görüşmek için herhangi bir zamanda düzenlenecek olan Ortak Komite Toplantılarına eş-başkanlık yapar ve Ortak Komite tarafından alınacak tavsiye kararların uygulanmasını takip eder.

Madde 6

Fikri Mülkiyet Hakları

1. Taraflar, ilgili ulusal kanun ve yönetmelikler ile taraf oldukları uluslararası anlaşmalar uyarınca, işbu Anlaşma dâhilinde yaratılacak veya transfer edilecek fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlar. İşbu Anlaşma bağlamında, fikri mülkiyet kavramı, 14 Temmuz 1967'de Stockholm'de imzalanmış olan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü Kurucu Anlaşması'nın 2. maddesinde tanımlandığı şekliyle anlaşılır.
2. İşbu Anlaşmanın uygulanması için Taraflardan birinin ortaya koyduğu herhangi bir fikri mülkiyet, söz konusu Tarafın mülkiyetinde kalır ve ancak izin vermesi hâlinde, diğer Taraf, bu fikri mülkiyeti ticari olmayan bir amaçla kullanabilir.
3. İşbu Anlaşma kapsamındaki işbirliğinden doğan herhangi bir fikri mülkiyetin tasarruf ve kullanım hakkı Tarafların ortak mülkiyetindedir.
4. Fikri mülkiyet haklarının Taraflardan biri ve/veya bir Taraf adına başka bir kurum tarafından ticari amaçlarla kullanılması durumunda, diğer Taraf, Tarafların karşılıklı olarak karar verecekleri telif haklarının adil bir kısmını alma hakkına sahiptir.

Madde 7

Genetik Kaynaklar ve Geleneksel Bilgi

Taraflar, genetik kaynaklara ve geleneksel bilgiye erişimin Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi ile Sözleşme altındaki Genetik Kaynaklara Erişim ve Bunların Kullanımından Kaynaklanan Faydaların Adil ve Hakkaniyetli Paylaşımına ilişkin Nagoya Protokolü hükümlerine, bilhassa da ön bilgi verilerek alınan rıza ile adil ve hakkaniyetli fayda paylaşımı ilkelerine uygun olarak gerçekleştirileceğini teyit ederler.

Her bir Taraf, kendi kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak genetik kaynaklara ve geleneksel bilgilere erişimi belirleme yetkisine sahip olacak ve genetik kaynaklara şeffaf erişimi kolaylaştıracak koşulları oluşturmaya gayret sarf edecektir.

Madde 8

Mali Düzenleme

1. Taraflar, ulusal kanun ve düzenlemeleri uyarınca ve Taraflarca durum bazlı olarak müştereken kararlaştırılacak şekilde tahsis edilen mali kaynaklar çerçevesinde işbirliği yapacaktır.
2. İşbu Anlaşma kapsamındaki ortak faaliyetlerden ve değişim programından doğan seyahat, iaşe ve ibate giderleri, ilgili kişileri gönderen Tarafça karşılanacaktır.

Madde 9

Üçüncü Taraf Katılımı

1. Taraflar karşılıklı yazılı rıza ile resmî ve akademik kurumları, özel firmaları ve sivil toplum kuruluşlarını işbu Anlaşma çerçevesindeki işbirliği faaliyetlerine katılmaya davet edebilir.
2. Üçüncü tarafı dâhil eden Taraf, üçüncü tarafın katılımından doğan hak ve yükümlülüklerden sorumludur.

Madde 10

Tadil

İşbu Anlaşma, Tarafların karşılıklı yazılı rızaları alınmak suretiyle herhangi bir zamanda tadil edilebilir. Yapılacak değişiklik ve tadilat işbu Anlaşma'nın 16. Maddesinin 1. fıkrasında belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girer.

Madde 11

Anlaşmazlıkların Çözümü

İşbu Anlaşma'nın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanabilecek herhangi bir anlaşmazlık, Taraflar arasında diplomatik kanallar vasıtasıyla müzakere yolu ile çözülecektir.

Madde 12

Gizlilik

1. Taraflardan her biri, yazılı olarak aksi kararlaştırılmadıkça, bu Anlaşmanın uygulanması için diğer Taraftan alınan veya diğer Tarafa sağlanan tüm belge, bilgi ve sair verileri gizli olarak değerlendirecektir.
2. Taraflar karşılıklı yazılı mutabakat ile bu Anlaşmadan doğan işbirliğinin sonuçlarını ulusal mevzuatları uyarınca üçüncü Taraflar ile paylaşmayı kabul edebilir.
3. Taraflar, işbu Anlaşmanın feshedilip edilmediğine bakılmaksızın, gizlilik hükümlerinin Taraflar arasında bağlayıcı olmaya devam edeceğini kabul eder.

Madde 13

Veri Yönetimi ve Yayın

1. Taraflar, elde edilen veri ve bilgileri kullanma hakkına sahiptir. Bu türden veri ve bilgiler, Taraflar arasında karşılıklı olarak teati edilebilir.
2. Taraflar, elde ettiği hiçbir veri ve bilgiyi, diğer Tarafın önceden yazılı izni olmaksızın üçüncü taraflara veremez ve/veya aktaramaz.
3. Taraflardan her biri, ortak proje bazlı yayımlanacak herhangi bir yayının içeriğini yayınlayabilir ve belge yayımlanmadan önce diğer Tarafın yazılı onayını alır.

Madde 14

Personel Faaliyetlerinin Sınırlandırılması

İşbu Anlaşmayla ilgili faaliyetlerde yer alan herhangi bir kişi, Taraf ülkelerin siyasi bağımsızlığına, egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı gösterecek ve işbu Anlaşmanın amaçlarıyla tutarsız faaliyetlerden kaçınacaktır.

Madde 15

Anlaşmanın Etkisi

İşbu Anlaşma, hiçbir şekilde, Tarafların hâlihazırda taraf olduğu uluslararası anlaşmalardan doğan mevcut hak ve yükümlülüklerine etki edecek şekilde yorumlanamaz.

Madde 16

Yürürlüğe Giriş, Süre ve Fesih

1. İşbu Anlaşma, Tarafların, bahsi geçen belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal prosedürleri tamamladıklarını, diplomatik yollarla birbirlerine ilettikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.
2. İşbu Anlaşma beş (5) yıl süreyle yürürlükte kalacak ve süre bitiminde beş (5) yıllık bir dönem için daha otomatik olarak uzatılacaktır. Buna mukabil, Taraflarca etkin olarak uygulandığının değerlendirilmesi ve keyfiyetin diplomatik yollarla yazılı olarak teyit edilmesi hâlinde işbu Anlaşma benzer dönemler için geçerliliğini devam ettirebilir.
3. Taraflardan biri, diplomatik yollarla diğer Tarafa yazılı bildirimde bulunarak işbu Anlaşma'yı her zaman için feshetme hakkına sahiptir. Bu durumda, söz konusu bildirimin alındığı tarihten itibaren 6 (altı) ay içerisinde Anlaşma feshedilecektir.
4. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, işbu Anlaşma'nın feshi, Anlaşma gereğince üzerinde mutabık kalınan ve fesih öncesinde başlatılan proje ve faaliyetlerin geçerliliğini ve süresini etkilemez.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, ilgili Hükümetlerince usulüne uygun yetkilendirilen aşağıda imzası bulunan kişiler, işbu Anlaşmayı akdetmişlerdir.

İşbu Anlaşma; Endonezya, Bali'de 14 Kasım 2022 tarihinde, Türkçe, Endonezce ve İngilizce dillerinin her biri için 2 (iki) asıl nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere **DÜZENLENMİŞTİR** ve yorum farklılığı olması hâlinde İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA

Prof. Dr.VAHİT KİRİŞCİ

Tarım ve Orman Bakanı

ENDONEZYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA

SITI NURBAYA

Çevre ve Ormancılık Bakanı

PERJANJIAN KERJA SAMA
ANTARA
PEMERINTAH REPUBLIK TURKI
DAN
PEMERINTAH REPUBLIK INDONESIA
DI BIDANG KEHUTANAN

Pemerintah Republik Turki dan Pemerintah Republik Indonesia, selanjutnya secara sendiri-sendiri disebut sebagai "**Pihak**" dan secara bersama-sama disebut "**Para Pihak**"; dalam rangka Perjanjian Kerja sama ini selanjutnya disebut "Perjanjian";

MENYATAKAN keinginan untuk mempererat hubungan persahabatan antara bangsa Turki dan Indonesia serta meningkatkan kerja sama di bidang kehutanan;

MENGAKUI bahwa deforestasi dan Pengelolaan Hutan memerlukan kerja sama yang erat secara ilmiah, teknis dan teknologi;

MEMPERTIMBANGKAN manfaat dan kepentingan bersama yang ditimbulkan dari kerja sama yang lebih erat di bidang kehutanan;

BERHARAP untuk memperkuat kerja sama dalam kerangka perjanjian dan konvensi multilateral internasional di mana kedua negara menjadi pihak;

SESUAI DENGAN hukum dan peraturan yang berlaku di negara masing-masing;

Telah menyetujui sebagai berikut:

Pasal 1

Tujuan

Untuk perlindungan sumber daya alam, memerangi deforestasi dan kebakaran hutan, pengendalian erosi, konservasi dan rehabilitasi hutan yang ada, Para Pihak wajib bekerja sama atas dasar kesetaraan, timbal balik dan saling menguntungkan dalam hukum dan peraturan nasional masing-masing.

Pasal 2

Bidang Kerja Sama

Para Pihak wajib bekerja sama dalam bidang-bidang berikut:

1. Kehutanan dan rehabilitasi lahan;
2. Pengelolaan Daerah Aliran Sungai (DAS) terpadu;
3. Bibit pohon hutan;
4. Dukungan untuk konservasi dan rehabilitasi ekosistem mangrove;
5. Penanggulangan kebakaran hutan dan lahan;
6. Memerangi penggurunan, kekeringan, dan degradasi lahan;

7. Meningkatkan peran ekosistem hutan dalam mengatasi perubahan iklim melalui manfaat non-karbon;
8. Mendorong ketahanan DAS untuk mencapai ketahanan ekosistem dan bentang alam dalam mendukung ketahanan air;
9. Mempromosikan pengelolaan hutan yang berkelanjutan;
10. Mempromosikan perdagangan produk kayu legal;
11. Pemanfaatan hasil dan jasa hutan bukan kayu;
12. Mempromosikan produksi energi bersih dari kayu;
13. Perlawanan terpadu terhadap penyakit dan hama hutan, kegiatan perlindungan hutan;
14. Implementasi dan penggunaan sistem informasi termasuk Sistem Informasi Geografis (SIG) dan Penginderaan Jauh (RS) dalam pemantauan kehutanan;
15. Pengelolaan satwa liar secara terpadu dan berkelanjutan; dan
16. Pengembangan posisi bersama terkait kehutanan pada forum internasional.

Pasal 3
Bentuk Kerja Sama

Mengacu pada bidang-bidang yang tercantum dalam Pasal 2 Perjanjian ini, Para Pihak akan bekerja sama dalam bentuk-bentuk berikut:
1. Pertukaran informasi teknis di bidang kehutanan;
2. Pertukaran staf, konsultan, dan personel;
3. Peningkatan kapasitas melalui penyelenggaraan lokakarya bersama, pertemuan, seminar, program pelatihan dan kunjungan studi;
4. Persiapan dan pelaksanaan proyek bersama; dan
5. Mendorong keterlibatan antar badan usaha/ lembaga yang relevan.

Pasal 4
Otoritas Pelaksana

Pejabat Pelaksana yang bertanggung jawab atas pelaksanaan Perjanjian ini adalah:
1. Kementerian Pertanian dan Kehutanan, atas nama Pemerintah Republik Turki; dan
2. Kementerian Lingkungan Hidup dan Kehutanan, atas nama Pemerintah Republik Indonesia.

Pasal 5

Implementasi

Untuk memastikan pelaksanaan kerja sama yang efisien berdasarkan Perjanjian ini, Komite Bersama yang akan dibentuk oleh Para Pihak akan beroperasi sebagai berikut:
1. Setiap Pihak wajib menunjuk seorang Koordinator Nasional untuk bertanggung jawab atas pelaksanaan kegiatan kerjasama berdasarkan Perjanjian ini dalam waktu 3 (tiga) bulan setelah berlakunya. Koordinator Nasional harus menjabat setidaknya setara dengan Sekretaris Direktorat Jenderal atau Direktur/Kepala Biro/Pusat.

2. Setiap Pihak harus memberitahu Pihak lainnya tentang nama Koordinator Nasional yang ditunjuk. Setiap Pihak dapat menunjuk pengganti Koordinator Nasional setiap saat dengan pemberitahuan tertulis yang dikirimkan ke Pihak lainnya.
3. Koordinator Nasional harus bekerja sama untuk menyusun Program Kerja Bersama yang mencakup bidang kerja sama yang tercantum dalam Pasal 2, dalam waktu 6 (enam) bulan, sejauh yang dimungkinkan.
4. Koordinator Nasional akan memimpin bersama Rapat Komite Gabungan yang akan diadakan setiap saat untuk membahas kegiatan yang tercantum dalam Pasal 2 dan akan mengikuti pelaksanaan rekomendasi yang diambil oleh Komite Bersama.

Pasal 6

Hak Kekayaan Intelektual

1. Para Pihak, sesuai dengan hukum dan peraturan nasional masing-masing dan perjanjian internasional di mana mereka menjadi pihak, harus memastikan perlindungan yang efektif atas hak kekayaan intelektual yang dibuat atau dialihkan berdasarkan Perjanjian ini. Untuk tujuan Perjanjian ini, kekayaan intelektual dipahami memiliki arti yang diberikan dalam Pasal 2 dari "Konvensi Pembentukan Organisasi Kekayaan Intelektual Dunia", yang ditandatangani di Stockholm pada tanggal 14 Juli 1967.
2. Setiap kekayaan intelektual yang dibawa oleh satu Pihak untuk pelaksanaan Perjanjian ini akan tetap menjadi milik Pihak tersebut, dan atas izinnya, Pihak lainnya akan diizinkan untuk menggunakan properti tersebut untuk tujuan non-komersial.
3. Kepemilikan dan pemanfaatan setiap kekayaan intelektual yang dihasilkan dari kerja sama berdasarkan Perjanjian ini akan dimiliki bersama oleh Para Pihak.
4. Dalam hal hak kekayaan intelektual digunakan oleh salah satu Pihak dan/atau suatu lembaga atas nama Pihak untuk tujuan komersial, Pihak lainnya berhak memperoleh bagian royalti yang adil yang akan diputuskan bersama oleh Para Pihak.

Pasal 7

Sumber Daya Genetik dan Pengetahuan Tradisional

Para Pihak menegaskan kembali bahwa akses ke sumber daya genetik dan pengetahuan tradisional akan dilakukan sesuai dengan ketentuan Konvensi Keanekaragaman Hayati dan Protokol Nagoya tentang Akses ke Sumber Daya Genetik dan Pembagian Keuntungan yang Adil dan Setara dari Pemanfaatannya ke Konvensi Keanekaragaman Hayati, khususnya prinsip-prinsip persetujuan yang diinformasikan sebelumnya dan pembagian keuntungan yang adil dan merata.

Setiap Pihak memiliki wewenang untuk menentukan akses ke sumber daya genetik dan pengetahuan tradisional sesuai dengan hukum dan peraturan domestiknya dan berusaha untuk menciptakan kondisi untuk memfasilitasi akses yang transparan ke sumber daya genetik.

Pasal 8
Pengaturan Finansial

1. Para Pihak wajib bekerja sama dalam kerangka hukum dan peraturan nasional masing-masing Pihak dan sumber daya keuangan yang dialokasikan sebagaimana diputuskan bersama berdasarkan kasus per kasus oleh Para Pihak.
2. Biaya perjalanan, makanan dan akomodasi yang timbul dari kegiatan bersama dan program pertukaran berdasarkan Perjanjian ini akan ditanggung oleh Pihak pengirim.

Pasal 9
Partisipasi Pihak Ketiga

1. Atas kesepakatan tertulis bersama, Para Pihak dapat mengundang lembaga pemerintah, lembaga akademik, perusahaan swasta dan organisasi non-pemerintah untuk berpartisipasi dalam kegiatan kerja sama dalam kerangka Perjanjian ini.
2. Pihak yang melibatkan pihak ketiga akan bertanggung jawab atas hak dan kewajiban pihak tersebut yang timbul dari keikutsertaannya.

Pasal 10
Perubahan

Perjanjian ini dapat diubah dengan kesepakatan tertulis bersama dari Para Pihak setiap saat. Perubahan akan mulai berlaku sesuai dengan prosedur yang ditetapkan dalam Paragraf 1 Pasal 16 Perjanjian ini.

Pasal 11
Penyelesaian Perselisihan

Setiap perselisihan yang mungkin timbul dari penafsiran atau pelaksanaan Perjanjian ini harus diselesaikan oleh Para Pihak melalui perundingan melalui saluran diplomatik.

Pasal 12
Kerahasiaan

1. Setiap Pihak wajib memperlakukan semua dokumen, informasi dan data lain yang diterima dari atau diberikan kepada Pihak lainnya untuk pelaksanaan Perjanjian ini sebagai rahasia, kecuali disepakati lain secara tertulis oleh Para Pihak.
2. Berdasarkan kesepakatan tertulis bersama, Para Pihak dapat setuju untuk membagi hasil kerja sama ini dengan pihak ketiga sesuai dengan hukum dan peraturan nasional mereka.
3. Para Pihak setuju bahwa ketentuan pasal ini akan terus mengikat antara Para Pihak meskipun Perjanjian ini telah berakhir.

Pasal 13
Pengelolaan Data dan Publikasi

1. Para Pihak berhak menggunakan data dan informasi yang diperoleh. Data dan informasi tersebut dapat saling dipertukarkan antara Para Pihak.
2. Pihak tersebut tidak boleh memberikan dan/atau mengalihkan data dan informasi yang diperoleh kepada pihak ketiga mana pun tanpa persetujuan tertulis sebelumnya dari Pihak lainnya.
3. Setiap Pihak dapat mengungkapkan isi dari setiap publikasi yang akan diterbitkan berdasarkan proyek bersama dan mendapatkan persetujuan tertulis dari Pihak lainnya sebelum dokumen tersebut diterbitkan.

Pasal 14
Batasan Aktivitas Personil

Setiap orang yang terlibat dalam kegiatan yang terkait dengan Perjanjian ini akan menghormati kemerdekaan politik, kedaulatan, dan integritas wilayah dari negara-negara Para Pihak, dan akan menghindari kegiatan apa pun yang tidak sesuai dengan tujuan Perjanjian ini.

Pasal 15
Pengaruh Perjanjian

Perjanjian ini tidak boleh ditafsirkan untuk mempengaruhi dengan cara apapun hak dan kewajiban Para Pihak berdasarkan perjanjian internasional dimana mereka menjadi pihak.

Pasal 16
Pemberlakuan, Durasi, dan Pengakhiran

1. Perjanjian ini mulai berlaku pada tanggal penerimaan pemberitahuan tertulis terakhir dimana Para Pihak saling memberitahukan melalui saluran diplomatik tentang penyelesaian prosedur hukum internal mereka yang diperlukan untuk pemberlakuan dokumen tersebut.
2. Perjanjian ini akan tetap berlaku untuk jangka waktu 5 (lima) tahun, dan akan diperpanjang dengan sendirinya untuk jangka waktu 5 (lima) tahun berikutnya. Selanjutnya, Perjanjian dapat terus berlaku untuk jangka waktu yang sama, setelah evaluasi dari Para Pihak atas pelaksanaan efektifnya, yang akan dikonfirmasikan dalam pemberitahuan tertulis melalui saluran diplomatik.
3. Setiap Pihak berhak untuk mengakhiri Perjanjian ini setiap saat dengan memberitahukan Pihak lainnya secara tertulis melalui saluran diplomatik. Dalam hal ini, Perjanjian ini akan berakhir dalam waktu 6 (enam) bulan setelah tanggal diterimanya pemberitahuan.
4. Pengakhiran Perjanjian ini tidak akan memengaruhi keabsahan dan durasi proyek dan kegiatan yang disepakati berdasarkan Perjanjian ini dan dimulai sebelum pengakhiran tersebut, kecuali Para Pihak menyetujui sebaliknya.

SEBAGAI BUKTI, yang bertanda tangan di bawah ini, diberi kuasa oleh pemerintahnya masing-masing, telah menandatangani Perjanjian ini.

DIBUAT di Bali, Indonesia pada 14 November 2022 dalam 2 (dua) rangkap asli, masing-masing dalam bahasa Turki, Indonesia, dan Inggris, semua naskah memiliki kekuatan hukum yang sama. Dalam hal terjadi perbedaan penafsiran, teks bahasa Inggris yang akan berlaku.

ATAS NAMA	ATAS NAMA
PEMERINTAH REPUBLIK TURKI	PEMERINTAH REPUBLIK INDONESIA
Prof. Dr.VAHİT KİRİŞCİ	**SITI NURBAYA**
Menteri Pertanian dan Kehutanan	Menteri Lingkungan Hidup dan Kehutanan

COOPERATION AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDONESIA
IN THE FIELD OF FORESTRY

The Government of the Republic of Türkiye and the Government of the Republic of Indonesia, hereinafter referred to individually as a "**Party**" and collectively as the "**Parties**"; Within the framework of this Cooperation Agreement hereinafter referred to as the "**Agreement**";

EXPRESSING their desire to strengthen the friendly relations between the Turkish and Indonesian people and improve cooperation in the field of forestry;

RECOGNIZING that deforestation and Forest Management require close cooperation scientifically, technically and technologically;

TAKING INTO ACCOUNT the benefits and common interests that would arise from a closer cooperation in the field of forestry;

WISHING to strengthen the cooperation within the framework of international multilateral agreements and conventions to which both countries are parties;

PURSUANT to the prevailing laws and regulations of their respective countries;

Have agreed as follows:

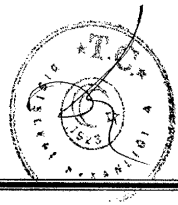
Article 1
Objectives

For the protection of natural resources, combating deforestation and forests fires, erosion control, conservation and rehabilitation of existing forests, the Parties shall cooperate on the basis of equality, reciprocity and mutual benefit on their national laws and regulations.

Article 2
Areas of Cooperation

The Parties shall cooperate in the following areas:

1. Forest and land rehabilitation;
2. Integrated watershed management;
3. Forest tree seedling;
4. Support for conservation and rehabilitation of mangrove ecosystem;
5. Forest and land fire management;
6. Combat desertification, drought and land degradation;

7. Enhance the role of forest ecosystem in coping climate change through non-carbon benefit;
8. Promote resilient watershed to achieve ecosystem and landscape resilience in supporting water security;
9. Promote sustainable management of forest;
10. Promote trade of legal timber products;
11. Utilisation of non-wood forest products and services;
12. Promote clean energy production from wood;
13. Integrated combat with forest diseases and pests, forest protection activities;
14. Implementation and use of information systems including Geographical Information System (GIS) and Remote Sensing (RS) in forestry monitoring;
15. Integrated and sustainable management of wildlife; and
16. Development of joint positions related to forestry in international forum.

Article 3

Forms of Cooperation

Referring to the areas listed in Article 2 of this Agreement, the Parties shall cooperate in the following forms:
1. Exchange of technical information in the field of forestry;
2. Exchange of officials, consultants and personnel;
3. Capacity building through the organization of joint workshops, meetings, seminars, training programmes and study visits;
4. Preparation and implementation of joint projects; and
5. Encourage the engagement between relevant business entity/institutions.

Article 4
The Executing Authorities

The Executing Authorities responsible for the implementation of this Agreement are:
1. The Ministry of Agriculture and Forestry, on behalf of the Government of the Republic of Türkiye; and
2. The Ministry of Environment and Forestry, on behalf of the Government of the Republic of Indonesia.

Article 5

Implementation

To ensure the efficient implementation of cooperation under this Agreement, a Joint Committee to be established by the Parties shall operate as follows:

1. Each Party shall designate a National Coordinator to be responsible for the implementation of cooperation activities under this Agreement within 3 (three) months following its entry into force. The National Coordinators shall have a profile at least equivalent to that of a Deputy General Director or Head of Department.

2. Each Party shall notify the other Party regarding the name of the designated National Coordinator. Each Party may designate a substitute for the National Coordinator at any time with a written notice sent to the other Party.

3. National Coordinators shall cooperate to prepare a Joint Working Programmes covering the cooperation areas enlisted in Article 2, within 6 (six) months after this Agreement enters into force to the extent possible.

4. National Coordinators shall co-chair the Joint Committee Meetings that would convene at any time in order to discuss the activities listed in the Article 2 and shall follow the implementation of the recommendations taken by the Joint Committee.

Article 6

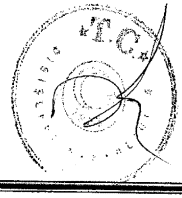
Intellectual Property Rights

1. The Parties, in accordance with the respective national laws and regulations and international treaties to which they are parties, shall ensure effective protection of the intellectual property rights created or transferred under this Agreement. For the purpose of this Agreement, intellectual property is understood to have meaning given in Article 2 of the "Convention Establishing the World Intellectual Property Organization", signed in Stockholm on 14th of July, 1967.
2. Any intellectual property brought by one Party for the implementation of this Agreement will remain the property of that Party, and upon its permission, the other Party will be allowed to use such property for a non-commercial purpose.
3. The ownership and utilization of any intellectual property resulting from cooperation under this Agreement will be jointly owned by the Parties.
4. In the event the intellectual property rights are used by either Party and/or an institution on behalf of the Party for commercial purposes, the other Party will be entitled to obtain an equitable portion of royalties on which the Parties will mutually decide.

Article 7
Genetic Resources and Traditional Knowledge

The Parties reaffirm that access to genetic resources and traditional knowledge will be carried out in accordance with the provisions of the Convention on Biological Diversity and the Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the CBD, particularly the principles of prior informed consent and of fair and equitable benefit sharing.

Each Party shall have the authority to determine access to genetic resources and traditional knowledge in accordance with its domestic laws and regulations and endeavour to create conditions to facilitate transparent access to genetic resources.

Article 8

Financial Arrangement

1. The Parties shall cooperate within the framework of the national laws and regulations of each Party and financial resources allocated as mutually decided on a case-by-case basis by the Parties.
2. The travel, food and accommodation expenses arising from joint activities and exchange program under this Agreement shall be covered by the sending Party.

Article 9

Third Party Participation

1. Upon mutual written consent, the Parties may invite governmental institutions, academic institutions, private enterprises and non-governmental organizations to participate in the activities of cooperation within the framework of this Agreement.
2. The Party involving third party will be responsible for the rights and obligations of such party arising from its participation.

Article 10

Amendment

This Agreement may be amended by mutual written consent of the Parties at any time. The amendments shall enter into force according to the procedure established in Paragraph 1 of Article 16 of this Agreement.

Article 11

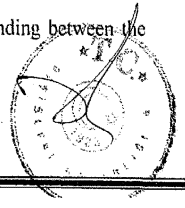
Settlement of Dispute

Any dispute that may arise from interpretation or implementation of this Agreement shall be resolved by the Parties by negotiations through diplomatic channels.

Article 12

Confidentiality

1. Each Party shall treat all documents, information and other data received from or supplied to the other Party for the implementation of this Agreement as confidential, unless agreed otherwise in writing by the Parties.
2. Upon mutual written agreement, The Parties may agree to share the results of this cooperation with third Parties in conformity with their national laws and regulations.
3. The Parties agree that the provision of this article shall continue to be binding between the Parties notwithstanding the termination of this Agreement.

Article 13

Data Management and Publication

1. The Parties are entitled to use data and information obtained. Such data and information may be mutually exchanged between the Parties.
2. The Party shall not give and/or transfer any data and information obtained to any third parties without the prior written consent from the other Party.
3. Each Party may disclose the contents of any publications due to be issued based on the joint project and gain the written consent of the other Party before the document is published.

Article 14

Limitation of Personnel Activities

Any persons engaged in activities related to this Agreement will respect political independence, sovereignty, and territorial integrity of the Parties' countries, and will avoid any activities inconsistent with the objectives of this Agreement.

Article 15

Effect of the Agreement

This Agreement shall not be construed to affect in any way the existing rights and obligations of the Parties under the international agreements to which they are parties.

Article 16

Entry into Force, Duration, and Termination

1. This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures necessary for entry into force of the said document.
2. This Agreement shall remain in force for a period of 5 (five) years, and shall be automatically extended for another period of 5 (five) years. Subsequently, the Agreement may continue in force for similar periods, following evaluation from the Parties on its effective implementation, which shall be confirmed in written notice through diplomatic channel.
3. Each Party shall be entitled to terminate this Agreement at any time by notifying the other Party in writing through diplomatic channels. In this case, this Agreement shall be terminated within 6 (six) months after the date of the receipt of the notification.
4. The termination of this Agreement shall not affect the validity and duration of the projects and activities agreed upon pursuant to this Agreement and initiated prior to such termination, unless the Parties agree otherwise.

In witness whereof, the undersigned, duly authorized by their respective governments, have signed this Agreement.

DONE at Bali, Indonesia, on the 14th of November 2022, in 2 (two) original copies, each in the Turkish, Indonesian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

ON BEHALF OF
THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TÜRKİYE

PROF. DR. VAHİT KİRİŞCİ
Minister of Agriculture and Forestry

ON BEHALF OF
THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF INDONESIA

SITI NURBAYA
Minister of Environment and Forestry